

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра цивільного та господарського права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
аграрного менеджменту

Анатолій ОСТАПЧУК

“ ” 2025 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри цивільного та
господарського права

протокол № від “ ” 2025 р.

Завідувач кафедри

Олексій ПІДДУБНИЙ

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Менеджмент»

Віра БУТЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність D3 Менеджмент

Освітня програма «Менеджмент»

Факультет Аграрного менеджменту

Розробники: доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного та господарського права Олексій ПІДДУБНИЙ

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Правове забезпечення управлінської діяльності»

Дисципліна "Правове забезпечення управлінської діяльності" включає в себе розкриття сутності та особливостей правового забезпечення управлінської діяльності, а також сприяння формуванню у слухачів навичок правового мислення і правового аналізу ефективності чинної нормативно-правової бази, що регулює відносини у сфері державного управління та управління суб'єктами господарювання, підвищення рівня правосвідомості та правової культури студентів денної та заочної форми навчання факультету аграрного менеджменту. Формування у здобувачів освіти не лише теоретичних знань і практичних навичок у сфері правового забезпечення управлінської діяльності, а й стійких навичок дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема правової етики, відповідальності за порушення авторських прав та запобігання плагіату в наукових і професійних дослідженнях.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Ступінь вищої освіти	бакалавр	
Спеціальність	D3 Менеджмент	
Освітня програма	"Менеджмент"	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	У робочому навчальному плані не передбачено	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3	-
Семестр	6	-
Лекційні заняття	15 год.	-год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-год.
Лабораторні заняття	-	-год.
Самостійна робота	75 год.	-год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Правове забезпечення управлінської діяльності» є необхідність підготовки фахівців сфери управління, що працюватимуть в умовах побудови правової держави та ринкової економіки; вивчення сукупності правових норм, які регулюють суспільні відносини і формуються під час забезпечення органами виконавчої влади реалізації та захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, а також у процесі державного управління економічним, соціально-культурним та адміністративно-політичним будівництвом у державі, формуванням правосвідомості і правової культури у майбутніх працівників ділової еліти, правовим регулюванням господарської діяльності, правовим статусом суб'єктів господарювання та органів державної влади.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма								заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
Модуль 1.														
Тема 1. Поняття та система права. Визначення права як науки. Джерела права. Норми права.	1-2	13	1	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Система права України. Розмежування права на публічне та приватне. Галузі права	3-4	14	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	29		3	6		-	20		-	-	-	-	-	-
Модуль 2.														
Тема 3. Цивільно-правове забезпечення управлінської діяльності	5-6	16	2	4			10							
Тема 4. Загальні положення про правове забезпечення підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємницької діяльності.	7-8	16	2	4			10							

Організаційно-правові форми підприємництва													
Тема 5. Майнова основа підприємницької діяльності	9-10	16	2	4			10						
Тема 6. Поняття і види корпоративних підприємств в Україні. Корпоративне управління. Правовий статус посадових осіб корпоративного Підприємства.	11-12	18	2	4			12						
Разом за модулем 2		66	8	16			42						
Модуль 3.													
Тема 7. Управлінські відносини у трудовому праві	13-14	12	2	4			6						
Тема 8. Поняття та способи захисту прав суб'єктів господарювання	15	13	2	4			7						
Разом за модулем 3		25	4	8			13						
Усього годин		120	15	30			75						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття та система права. Визначення права як науки. Джерела права. Норми права.	1
2	Система права України. Розмежування права на публічне та приватне. Галузі права	2
3	Цивільно-правове забезпечення управлінської діяльності	2
4	Загальні положення про правове забезпечення підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємництва	2
5	Майнова основа підприємницької діяльності	2
6	Поняття і види корпоративних підприємств в Україні. Корпоративне управління. Правовий статус посадових осіб корпоративного Підприємства.	2
7	Управлінські відносини у трудовому праві	2
8	Поняття та способи захисту прав суб'єктів господарювання	2
	Разом	15

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття та система права. Визначення права як науки. Джерела права. Норми права.	2
2	Система права України. Розмежування права на публічне та приватне. Галузі права	4
3	Цивільно-правове забезпечення управлінської діяльності	4
4	Загальні положення про правове забезпечення підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємництва	4
5	Майнова основа підприємницької діяльності	4

6	Поняття і види корпоративних підприємств в Україні. Корпоративне управління. Правовий статус посадових осіб корпоративного підприємства	4
7	Управлінські відносини у трудовому праві	4
8	Поняття та способи захисту прав суб'єктів господарювання	4
	Разом	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття та система права. Визначення права як науки. Джерела права. Норми права.	10
2	Система права України. Розмежування права на публічне та приватне. Галузі права	10
3	Цивільно-правове забезпечення управлінської діяльності	10
4	Загальні положення про правове забезпечення підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємництва	10
5	Майнова основа підприємницької діяльності	10
6	Поняття і види корпоративних підприємств в Україні. Корпоративне управління. Правовий статус посадових осіб корпоративного підприємства	12
7	Управлінські відносини у трудовому праві	6
8	Поняття та способи захисту прав суб'єктів господарювання	7
	Разом	75

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;

7. Методи навчання *(вибрати необхідне чи доповнити):*

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1.		

Лекція 1. Поняття та система права. Визначення права як науки. Джерела права. Норми права.	Знати основні категорії правової науки, зміст права його систему. Знати, які основні джерела права існують та вміти їх застосовувати і аналізувати	10
Практична робота 1.		15
Самостійна робота 1.		10
Лекція 2 Система права України. Розмежування права на публічне та приватне. Галузі права	Знати структуру правової системи України та вміти розмежовувати галузі публічного права від галузей приватного права	10
Практична робота 2.		15
Самостійна робота 2.		10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Загальний розділ		
Лекція 3 Цивільно-правове забезпечення управлінської діяльності	Знати поняття та систему норм цивільного права, вміти застосовувати норми цивільного права при здійсненні управлінської діяльності	-
Практична робота 3.		10
Самостійна робота 3.		5
Лекція 4 Загальні положення про правове забезпечення підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємництва	Знати поняття та види підприємницької діяльності, яка дозволена в Україні, вміти застосовувати норми законодавства під час провадження підприємницької діяльності	-
Практична робота 4.		10
Самостійна робота 4.		5
Лекція 5 Майнова основа підприємницької діяльності	Знати, яке майно може стати основою для формування статутного капіталу суб'єкта господарювання, вміти організувати процедуру формування різноманітних фондів підприємницького товариства	-
Практична робота 5.		10
Самостійна робота 5.		5
Лекція 6 Поняття і види корпоративних підприємств в Україні. Корпоративне управління. Правовий статус посадових осіб корпоративного Підприємства.	Знати поняття та правовий статус суб'єктів корпоративного права. Розуміти правовий статус господарських товариств та підприємств колективної власності. Знати, які існують теорії корпоративного управління. Аналізувати, які повноваження та функції можуть покладатися на органи управління корпоративними підприємствами. Знати, хто за законодавством належить до посадових осіб корпоративного підприємства, якими повноваженнями вони наділені. Вміти визначити, яким особам заборонено займати посади в підприємницьких товариствах.	-
Практична робота 6.		10
Самостійна робота 6.		5
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Особливий розділ		
Лекція 7 Управлінські відносини у трудовому праві	Знати, на яких засадах трудового законодавства мають будуватися відносини з працівниками під час здійснення управлінської діяльності. Вміти якісно формулювати умови трудового договору, колективного договору або трудового контракту.	-
Практична робота 7.		10
Самостійна робота 7.		5

Лекція 8 Поняття та способи захисту прав суб'єктів господарювання	Знати, які способи захисту прав суб'єктів господарювання існують. Вміти обрати правильну стратегію та способи захисту прав суб'єктів господарювання під час здійснення управлінської діяльності.	-
Практична робота 8.		10
Самостійна робота 8.		5
Модульна контрольна робота 3.		30
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- 1) Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2861#>;
- 2) методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/page/view.php?id=255891>;
- 3) програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни
- 4) термінологічний с-к
<https://elearn.nubip.edu.ua/mod/glossary/view.php?id=255771>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Вавженчук С. Я. Договірне право : підручник : у 2 т. Т. 1. Харків : Право, 2022. 632 с.
2. Вінник О. М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина). Київ : Ліра К, 2017. 240 с.

3. Господарське право : загальна частина : навч. посіб. / К. Р. Резворович, О. С. Юнін, М. П. Юніна та ін. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2019. 262 с.
4. Горбова Н. А. Господарське право України : навч. посіб. Мелітополь : Однорог Т. В., 2019. 127 с.
5. Корпоративне право : навч. посіб. / О. В. Пушкіна, С. В. Несинова, Т. М. Лежнёва, І. Б. Пробко, Т. А. Тодорошко ; за заг. ред. С. В. Несиної. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 276 с.
6. Смітюх А. В. Корпоративне право у схемах : навч. посіб. Одеса : Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2017. 322 с.
7. Теорія держави і права : навч. посіб. / Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін. ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ : НАВС Освіта України, 2017. 320 с.
8. Цивільне право України : підручник : у 2 кн. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. Київ : Юрінком Інтер, 2010.
9. Бажанова В. О. Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять з дисципліни "Правове забезпечення управлінської діяльності". Київ, 2021. 215 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Дія. URL: <https://diia.gov.ua>
2. Верховна Рада України. URL: <https://rada.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua>
5. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua>
6. Державна податкова служба України : Відомості про доходи фізичних осіб. URL: <https://tax.gov.ua/fizichnim-osobam/vidomosti-doxid/>
7. Міністерство юстиції України : Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. URL: <https://online.minjust.gov.ua/edr-search/>